

7966 - Kur'an-ı Kerim'i ezberleme yöntemi

Soru

Kur'an-ı Kerim'i ezberleme konusunda bir nasihat verebilir misiniz?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

,

Kur'an-ı Kerim'i ezberlemek için önemli kurallar bulunmaktadır:

1-İhlas: Amacını ve niyetini mutlaka Allah'a halis kılman gerekir. Kur'an-ı Kerim'i ve onunla ilgilenmeyi Allah rızası için ve onun cennetini kazanmak için olmalıdır. Yüce Allah şöyle buyurdu: “ (Ey Muhammed!) Şüphesiz biz o Kitab'ı sana hak olarak indirdik. Öyle ise sen de dini Allah'a has kılarak O'na kulluk et.” Zümer/2

Yüce Allah Kudsi hadiste şöyle buyurdu: “Ben ortaklıkta ortaklardan daha zenginim her kim benimle başkasını ortak edinirse onu ve ortak koştuğu amelini bırakırım”

Böylece riya ve gösteriş için Kur'an-ı Kerim'i ezberleyene sevap ve karşılık yoktur.

2- Telaffuz ve okunuşu düzeltmek. Bu, uzman bir hafız veya tilaveti iyi bilen bir kurrayı dinlemekle mümkün olabilir.

Kur'an, ancak başkasından öğrenilebilir. Nitekim Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem sözlü olarak Cebrailden almıştır. Sahabeler de Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem'den sözlü olarak almışlardır. Bu yöntemle tüm nesillere aktarılmıştır.

3-Her defasında ezberlenecek miktarı belirlemek: Kur'an-ı ezberlemek isteyen kimse ezberlemek istediği miktarı belirlemesi gerekir. İstenilen miktarı belirledikten sonra okuma da düzgün olduğunda tekrar etmeye devam edersin. Tekrar etmek tilavet kurallarına ve makamlı olması gerekir ki, bıkkınlık oluşmasın. Ayrıca bu yöntem ezberlemeyi de pekiştirir. Çünkü makamlı okumak kulağa hoş gelir. Böylece ezberlemeye yardım eder ve dili belirli bir makamda okumayı sağlar. Bununla birlikte okuma makamı ve düzeni bozulduğunda hatayı daha hızlı fark eder. Bunun ötesinde Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem her kim Kur'an-ı makamlı (sesi güzelleştirerek) okumazsa bizden değildir. (Buhari)

4-Günlük ezberi iyice pekiştirmeden yeni sayfalara gitmemek. Bir hafız günlük görevini iyice pekiştirmeden ve hafızada yerini almadan kesinlikle başka bir sayfaya başlamaması gerekir.

Kur'an'ın daha iyi ezberlenmesi için gece gündüz namazlarda okumak gerekir. Aynı şekilde nafle namazlarda veya namazları beklediğinde kuran tekrar edilir. Bu yöntemle ezberlemek daha kolay olur, başka işle meşgul olduğu halde bu yöntemle kolaylıkla Kur'an'ı ezberleyebilir.

5- Ezber için tek bir Kur'an nüshası seçmek: yani hafız, seçtiği Kur'an baskısı ile devam etmesi önemlidir. Çünkü hafız hem işiterek hem de görerek ezber yapmaktadır. Böylece ayetin yeri konumu şekli zihinde yerleştiği için kolay kolay unutulmaz. Hafız ezber yaptığı Mushaf'ı değiştirdiğinde veya her defasında farklı bir Kur'an ile ezber yaptığında ezberi dağınık ve ezberlemekte zorluk çekecektir.

6- Anlayarak ezber yapmak: Ezberlemeye en fazla katkı sağlayan etkenlerden biri de şüphesiz anlayarak ezber yapmaktır. Çünkü anlayarak ezber yapan ayetleri birbirine bağlayabilir. Ancak her şeye rağmen sadece anlama yöntemine güvenmemek lazım bu konuda tekrarı kesinlikle elden bırakmaması gerekir.

7-Bir sureyi ezberlemeden ötekine geçmemek: Hafız bir sureyi sağlam bir şekilde ezberlemeden diğerine geçmemesi gerekir. Surenin başını sonuyla bağlayacak, ayetleri zorlanmadan hatırlayacak

ve akıcı bir şekilde okuyacak duruma gelmeden diğerine geçmemek lazım.

8-Sürekli dinletmek: Hafız sadece kendi kendine okumasına itimat etmemesi gerekir. Bilakis ezberini başka bir hafıza da dinletmesi gerekir. Veya okuması düzgün olan birine yüzünden takip ettirerek dinletir. Böylece hatalarını bildirir unuttuklarını hatırlatır. Zira çok kez birimiz bir sureyi hatalı ezberler, hatta Mushaf'a baktığı halde yanlış görmez çünkü çoğu kez okuma görmeyi geçer böylelikle insan kendi hatasını görmeyebilir. Bu nedenle ezberini başka kimselere dinletmek, hataları düzeltmek için çok önemli bir yöntemdir.

9-Sürekli takip: şüphesiz ezberlenen Kur'an diğer ezberlenen şiir ve düz yazılardan farklıdır. nitekim Kur'an, hafızadan daha hızlı bir şekilde unutulmaktadır. Bu konuda Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem, şöyle buyurmuştur: "Kendinizi Kur'an'a iyice alıştırmınız. (onu daima okuyup müzakere ediniz) canım onun elinde olan Allah'a yemin ederim ki, O Kur'an insanların kalbinden kaçması (unutulması) devenin yularından kurtulup kaçmasından daha kolaydır." (Buhari-Muslim)

Kur'an okuyucusu az bir terk edişle hızlı bir şekilde unuttur. Bu nedenle devamlı bir takip gerektirir. Bu konuda Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem şöyle buyurdu: "Kur'an ehlinin misali deveyi bağlı tutan kişinin durumuna benzer, onu sürekli takip ederse elinde tutar, onu serbest bırakırsa kaçar" (Buhari-Muslim)

Sonuç olarak hafızın günlük olarak en az bir cüz okuması en fazla on cüz okuması gerekir. Zira Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem şöyle buyurdu: " Her kim Kur'an-ı üç günden az bir sürede okurda onu anlamaz" (Buhari-Muslim) sonuç olarak sürekli takiple hafızlık daha kalıcı olur.

10- Benzer ayetleri dikkate almak: Şüphesiz Kur'an, sözcükleriyle ve anlamlarıyla birbirine benzemektedir. Yüce Allah şöyle buyurdu: "Allah, sözün en güzelini; âyetleri, (güzellikte) birbirine benzeyen ve (hükümleri, öğütleri, kıssaları) tekrarlanan bir kitap olarak indirmiştir. Rablerinden korkanların derileri (vücutları) ondan dolayı gerginleşir. Sonra derileri de (vücutları da) kalpleri de Allah'ın zikrine karşı yumuşar. İşte bu Kur'an Allah'ın hidayet rehberidir. Onunla dilediğini doğru

yola iletir. Allah, kimi saptırırsa artık onun için hiçbir yol gösterici yoktur.”(Zümer/23) bu nedenle hafız, benzer ayetleriyle özel olarak ilgilenmesi gerekir. Nitekim önem gösterdiği kadar hafızlık iyi olur.

11-Ezber için hafızlığın altın yaşını değerlendirmek: Bu konuda muvaffakiyet, altın yaşlarda hafızlık yapmasına yüce Allah nasip etmesidir. Bu yaşlar: beş yaş ile yirmi üç yaş arasındaki senelerdir. İnsanın bu yaşlarda hafızası güçlü olur. Beş yaştan önce hafıza daha düşük olur. Yirmi üçten sonra ezber kabiliyeti gerilerken anlama kabiliyeti yükselir. Bu nedenle bu yaşlarda olan gençler Allah’ın kitabını ezberlemeye özen göstermeleri gerekir. Nitekim Atasözlerde şöyle denmiştir: “ Küçük yaşta ezber, taşın üzerine nakşetmek gibidir, büyük yaşta ezber ise suyun üzerine nakşetmek gibidir.

Sonuç olarak yüce Allah’ın kitabının üzerimizde ki hakkı; onu itina ile ezberlememiz, Onun yolunu takip etmek, onu hayatın anayasası kılmak, Kalplerimizin nuru ve gönlümüzün baharı kılmaktır.

En iyisini Allah bilir.